

varstva zoper volitev. Bila je prav zmedena in čisto neresnična. Slavno c. kr. okrajno glavarstvo pa je s slovenskim dopisom vprašalo, kaj je na tem resničnega. Temu primerni odgovor se pač lahko ugane! Že več časa smo opazovali, da ta in nekateri drugi naseljenci, nemškutarijo gojijo. Z velikim zaščenjem pa smo še zapazili, da je celo nek narodnjak tako častilakomen, da mu služijo taki ljudje za sredstvo, naj postane župan. Ko bi pa utegnil postati, ne bo imel kaj prijetnega, ker mu bode precejšnje število odbornikov nasprotovalo, in le v zloznosti je moč. „Sloga jači, nesloga tlači“. Delajmo toraj z združenimi močmi, da preženemo naše najhuje sovražnike — nemšktutarje.

Iz Cirkovec. (Čudna moška.) Dolgo se nihče ni oglasil, in vsakdo bi mislil, da imamo zimsko spanje, kakor kakošnja golazen ali pa debelo-glavi kosmatinec. A vse to ni res, marveč jako živi smo; posebno pa naš župan, gospod Draschkowitsch, kajti on ima rad, ako zua kdo po nemški jo obrniti in pa njegov svak, gospod Matija Schumer, ki zna oče naš in sedem sv. zakramentov nemški moliti, in je pod imenom „Dolgi Tejča“ znan. Žalostno je za kraj, o katerem se ne more nič hvalevrednega javnosti naznaniti, kajti ako še ni, pride čestokrat v slabo ime. Tega pa so mnogokrat krive le posamezne osebe, čudni možje, ki doprinašajo dejanja, katera se z napredujočim svetom nikoli ne strinjajo, takošnih mož dejanja na svetovno rešeto djati, dostikrat mnogo koristni in hasni. Nek takošnji mož je naš „rihtar“, on se sam podučiti ne more, ker niti črke ne zna brati; njemu je postava, kakor Nemec reče, španjska ves; podučiti se ne da. Ako njemu kdo kaj pametnega svetuje, temu gotovo ne verjame, bodi si tudi kaka gosposka. Preteklega leta so posestniki srenje „Zdrzgonjica“, ki spada k Cirkovski občini, po svojem odborniku prosili, naj bi občinski prestojnik vsaj 10 ali 20 gld. k popravili srenjskega mosta pomagali, ker se čas velikih vojaških vaj bliža in more biti tudi tjakaj vojaki pridejo. Na to sta se naš gospod „rihtar“ in zgorej omenjeni Schumer zarotila, da se ne sme nič pomagati, vsled tega pa se Zdrzgonjičani pri okrajnem zastopu Ptujskem pritožijo. Zapoved je bila od okrajnega zastopa, da mora občina most v 8 dneh popraviti, drugači ga pa bode okrajni zastop popravil. Poslednje je tudi bilo, in naš trdovratni „rihtar“ je namesto 20 gld. čez 142 gld. plačati moral. Znamenje, da vé vse postave, katere mu njegova žena razlaga, kajti pravi se, da je le ona predstojnik in ne „on“.

(Konec prih.)

Izpod Šentjungertne gore. (Občini zbor.) Belo nedeljo imela je podružnica za Veliko Pirešico družbe sv. Cirila in Metoda v Galiciji svoj II. občini zbor. Zbralo se je bilo prav lepo

število društvenikov. Še gosp. Hausenbichler, župan Žalski se je tega zbora vdeležil. Pristopilo je društvu blizo 30 novih udov, med tem mnogo letnikov. Že prvo leto nabrala je ta podružnica za društvene namene 32 fl. 55 kr., v drugem vtegne dosti več nabrati. Soglasno sprejela se je prošnja do vis. državnega zbora, šolsko postavo kmalu predrugačiti na katoliško-narodni podlagi. Izvolila sta se g. prvomestnik in g. zapisnikar kot podružna zastopnika za veliko skupščino. Naj bi hvalevredna družba štela mnogo tako delavnih podružnic!

Od Male nedelje. Marsikomu je že znano, kako lepo napreduje bralno društvo pri nas, kaj radi pristopajo k društvu naši poštenci možje in pridni fantje. Ne bom opisoval, kako koristno je to, ker je vže vsakemu rodoljuba znano, pa kakor vsaka dobra reč ima svoje nasprotnike, tako jih tudi našemu društvu ne manjka. Jaz, ki te vrste pišem, moram v svojo sramoto pritrčiti, da še nisem ud pri bralnem društvu, pa to obljubim, da mu hočem za stalno biti dober prijatelj in vedni podpornik in sicer s to pogodbo, ako ostane še za naprej, kakor do sedaj vedno v vseh razmerah pošteno in pravično. *)

Bučkovski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V gosposki hiši drž. zbora so v torek, dne 14. maja izročili predloge naučnega ministra gledé šolske postave posobnemu odboru v pretresovanje. Visoki gosposdi se je videlo, da ji minister ni ugodil v svojih predlogih, ali še ni gotovo, če še kje ne bode na zadnje vendar le iz njih postava. — V hiši drž. poslancev so pretresovanje drž. proračuna že dognali in v celem ni bilo velike nesreče za gg. ministre, kajti vsem so njih proračuni obveljali in še čuli niso posebno britkih. Vsi govori liberalnih poslancev so bili le — zamolklo grmenje, brez strele. Sedaj se vrše razprave o manjših predlogih in koncem tedna sklene drž. zbor svoje spomladansko posvetovanje. — V nedeljo se je razbila „Styria“, mali parnik na Muri, v Gradci ter je 6 oseb pri tem vtonilo. Ces. namestništvo je prepovedalo na to tudi drugemu vožnjo. Škoda, da se to ni že poprej zgodilo! Parnik na Muri je nevarna igrača! — Gosp. dr. Al. Wannisch, ud štaj. dež. šolsk. sveta, je dobil red železne krone. — Na Koroškem so 20-letnico šolske postave zadnji torek semtertje slovesno obhajali, na večih krajih pa jim je to izpodletelo in to je bilo prav! — Obč. zastop pri sv. Jakobu v Rožu je sklenil prošnjo za slov. šolo. — Kranjska dežela sezida prihodnje leto novo bolnišnico v

*) Prijatelj, storite to in potem delajte na to, da se odpravi tista „ljulika“ iz društva in ostane v njem le čista, slov. pčnica.

Ured.

Ljubljani in si je dež. odbornik dr. Vošnjak ogledal v večjih mestih enaka poslopja, naj bi Ljubljana dobila najpripravnije! — Po Kranjskih vaséh se klati več mož ter ponuja ljudem srečke v nakupovanje. Kdor ni gluha za dobro svarilo, njemu povemo, naj pokaže tacim „možem“ vrata! — Dopolnilne volitve v mestni zastop v Gorici niso bile Slovincem ugodne ter je pri njih liberalna, laška stranka ostala na vrhu. — Kar izhaja v Trstu laških listov, vsi se zaganjajo, kakor na povelje, sedaj vslov. prebivalce v okolici ter jim očitajo, da napadajo Italijane, ako se prikažejo va nje. Da je to obrekovanje, ni treba, da pristavimo. — Nadvojvodinja Štefanija se je iz Miramare preselila véeraj v Laxemburg pri Beči. — V Bosni so razglasili naglo sodbo, ker se je prikazalo več roparskih in sploh nevarnih ljudi po deželi. — V Zagrebu so obsodili pl. Poglediča na 40 gld. kazni. Mož se je zagrešil zoper necega Sieberja, ki ga je madjarska vlada postavila mestu na čelo — zoper voljo prebivaleev. — Judov je po Ogerskem sila veliko in kar je še huje, je to, da imajo veliko moči do vladinih mož. Nekaj poslancev je za to v drž. zboru ostro prijelo ministra Barosza, toda le-ta je malo pomajal ramena in vse bode ostalo, kakor je bilo. Srečni ljudje!

Vnanje države. Naj se odpravi vsaka vojska, na to dela neko društvo, čegar udje živé po celem svetu, v večjih mestih pa ima društvo odbor. Odbor tega društva v Rimu predlaga sedaj sv. Očeta za to, da razsodijo med državami, ki si pridejo kedaj na vzkižje. Lepo bi to že bilo, toda malo je upanja, da bode kedaj obveljalo. — Kralj Umberto poda se v nedeljo, dne 19. maja iz Rima ter se pelje na ravnost v Berolin, spremlja ga kraljevič Viktor in minister Crispi. Bog zna, kaj se skuje na tem potovanji! — Drž. zbor je prečrtal 2 milj. za vojne namene v Masavi in je torej vidno postala Italiji cela stvar že predraga. — Kakor se trdi, ne najde odbor, ki ima zatožbo zoper generala Boulangerja v rokah, prav nič uzroka za kako tožbo in bode tedaj vsaj te stvari že menda kmalu konec. — Razstava v Parizu je velika in obiskuje jo prav veliko ljudi, političnega pomena pa nima, kajti nobena država se ne meni za njo. — Anglijski drž. zbor je zavrgel načrt postave, vsled katere bi veljal zakon vdovca s sestro njegove pok. žene, tedaj brez vsega zadržka. To je bilo le modro! — V nemških rudarijah ob Renu so odpovedali delalci delo in se je bati velicih nemirov. Pravi se, da se bodo delalci obrnili do cesarja Viljema II., da se jim pomaga od države — do kruha. — Ital. kralj pride v torek dne 21. maja v Berolin in ostane do sobote. — Ruski minister notranjih zadev je postal grof Durnovo, mož zavživa posebno

zaupanje pri caru. — V Sofiji, glavnem mestu Bolgarije, so h kratki 5 roparjev obesili in upajo, da bode to prestrašilo roparje, katerih se klati veliko po deželi. — Srbska kraljica ne pride brž v Beligrad, ampak pelje se mladi kralj Alesander svoji materi nasproti do graščine grofinje Arenberg nekje pri Požunu. — Turški sultan je povabil nemškega cesarja, naj ga obišče poleti v Carjem gradu! — Iz Abisiniije se poroča, da je kralj Janez umrl dne 25. marcija vsled ran, ki jih je dobil v bitki z mohamedanci pri Metemi. Največ pravice ima na kraljevo čast sedaj Menelik in njegovi vojaki so že zasedli Vogalijo. — V severnih krajih Amerike je bil zadnje dni silen vihar, od Marylanda do Conecticuta in je prišlo v njem veliko ljudi ob premoženje, nekaj pa tudi ob življenje.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnijska Ptujška.

(Dalje.)

b) Pokrajinski škofi.

V osmem veku so divji Obri začeli zopet čez mejo siliti in Slovence napadati. Že pri prvih navalih polastili so se Ptujja, ki je od teh divjakov imel mnogo trpeti ter je s prostostjo svojo izgubil tudi slednje sledove krščanstva. Ker je kruti sovražnik zmiraj dalje v Karantanijo silil, prosil je vojvoda Borut l. 747. sosednje Bavarce, naj bi mu pomagali pesjane iz dežele pregnati. Bavarci so to zelo radi storili. Pa za ovo pomoč moral je Borut bavorskega vojvodo Tasila priznati za svojega gospodarja ter mu v poroštvo zvestobe na Bavarsko poslati svojega sina Gorazda, stričnika Hotimira in več drugih veljavnih oseb. In tako je Karantanija postala odvisna od Bavarske.

Ali ravno ova odvisnost je imela dobre nasledke za krščanstvo na Slovenskem. Odkar so namreč Bavarski vojvode dobili neko vrhovno oblast nad slovenskimi knezi, prizadevali so si Solnograški škofi na vso moč, da bi po naših krajih pagansko vero zatrli in luč večne resnice prižgali. Veliko sta k temu pripomogla tudi Gorazd in Hotimir, ki sta bila v Solnogradu, kjer je takrat pastiroval slavni Virgilij v krščanski veri podučena in krščena ter sta se po smrti Boruta vrnila kot vneta kristjana v domovino.

Gorazd, ki je očetu kot vojvoda na Slovenskem sledil, je v deželo poklical krščanske duhovnike, ki so mu božjo službo opravljali in med paganskimi Slovenci krščanstvo širiti začeli. Le tri leta je vladal Gorazd. Po njegovi smrti je vojvodino prevzel njegov bratranec Hotimir. Tudi on je iz Solnograda dobil dva